

Szerkesztőségi iroda:
BRASSÓ, Színház-utca 95. sz.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓHIVATAL:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház utca 95 sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSEK AR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. 1—10 sor
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés bérlet
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknek kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

59. szám.

BRASSO, Szombat, május 23-án.

I-ső évfolyam 1885.

A kettős ünnep miatt lapunk legközelebbi száma csak f. hó 28-án, csütörtökön fog megjelenni.

Válasz Brassó város polgármesterének.

III.

Azt mondja a polgármester ur válaszában szösz szerint, hogy az általam szerkesztett füzet „igen sok túlzást, tudatlanságot eláruló ferdtéseket, gyűlöleten alapuló valótlanosságokat és szándékos, a nyilvánosságnak szánt feladásokat tartalmaz, s hogy ha ezek czáfolatába bocsátkoznék, a kezénél lévő adatok alapján, a képviselőtestület figyelmét igen soká vennie igénybe és a füzetet oly méltatásban részesítné, melyre az nem érdemes; továbbá, hogy nem tartja szükségesnek a füzetben többnyire általánosságban és egyes határozott esetek vagy bizonyos személyek megnevezése nélkül felhozott vádakért bármely vizsgálatot megindítani, de polgármesteri méltóságával megegyeztetetőknek sem tartja, ezen füzetre vonatkozólag a hírlapokban bármely feleletet nyilvánosságra hozni, vagy a szerző ellen sajtópert indítani.“

Ez tehát az a válasz, melylyel Brassó város polgármestere a füzetben irtakat kiirtani és Brassó város polgárságát megnyugtanni akarja!

Hát csakugyan olvasta a polgármester ur a füzetet? Én kétlem, mert ha elolvasta volna és látta volna abban a Kolozsvár és Brassó város költségvetéseinek összehasonlítását és az ott számokkal igazolt azon állításomat, hogy Brassó város vagyona rosszul kezeltek, — tán még sem mondhatta volna, hogy a füzet valótlanúságot, tudatlanságot tartalmaz és hogy ott konkrét esetek hiányzanak!

Tehát konkrét esetek kellenek a polgármester urnak? Hisz én ilyenekkel is bőven szolgálhatok! de csak később, mert én a füzetemben egybefoglalt hírlapi cikkekben nem bűnlajstromot akartam statuálni, hanem csak általánosságban kívántam az általam jól ismert konkrét esetek alapján reá mutatni arra, hogy nálunk rosszul állanak a város ügyei.

De azért szolgálók én konkrét esettel, ha már a t. polgármester ur így kívánja, csak-hogy később, mert egyelőre azt hiszem, izleltől tán az ezen lapban már „városi perek“ czime alatt ismertetett perek is elegendők lesz-

nek, hisz ezek is sok embernek képesek gyomrát megrontani, most pedig még a válaszzal kell kissé foglalkoznunk.

A polgármester ur úgy találja, hogy füzetemben sok a rosszakarat, ferdtítés, alaptalan vád stb., és mégis sem a czáfolatot, sem azt nem tartja szükségesnek, hogy ellenem mindezekért fellépjen; és miért nem tartja szükségesnek? mert nem tartja ezt polgármesteri méltóságával összeegyeztethetőnek!

Hogyan? hát a legközönségesebb napszamos azon jogát és embertársai iránti kötelességét, hogy ha becsületében sértetik, a törvény útján elégtételt keressen, — a polgármesteri méltóság megszünteti? Hát a polgármesteri méltóság azilum, melyben minden városi hivatalnok hibája és bűne menhelyet keres és talál? Hát ha a város vagyona rosszul kezeltek és a hivatalnokok tétlenek, képzettség nélküliek, mindezt a polgármesteri méltóság okozza jövőre nézve? Hát a városi választópolgárok bizalma, mely a polgármesteri tekintélyt adja, már köpenyegül fog ezentul használatni a vétke mulasztások elpalástolására? És azt hiszi-e a polgármester ur, hogy ha hivatala tekintélylyel jár, ezen tekintély az általam mondottakat egyszerűen meghazudtolhatja és tekintélye egy sajtóbíróóság ítéletével ér fel?

Ha ezt hiszi, nagyon csalódik! Nagyobb és tekintélyesebb urak lettek már jogosan vagy jogtalanul megtámadva, mint a minőkről füzetem szól, de azoknak soha sem jutott eszébe tekintélyükre hivatkozni, azon tekintélyre, mely éppen a személyök ellen intézett vád következtében a legtöbbször porba hullott, hanem igenis felkeresték a törvény útját és rehabilitációjukat keresték, és különösen nyilvános, az állam vagy valamely község szolgálatában álló fizetett, tehát becsületes, szorgalmas, szakértett és pontos munkára utalt hivatalnok, ha mulasztással vádoltatott, még soha sem mentette mulasztását tekintélyére való hivatkozással.

Ha igaz az, hogy „ferditettem“, „gyűlöletből folyó valótlanosságokat és szándékos alaptalanságokat“ irtam, úgy kötelessége lett volna a polgármester urnak, éppen a város és saját tekintélye érdekében ellenem fellépni, és ha erről lemond és ezen lemondását tekintélye köpenyébe takarja, — ez csak arra mutat, hogy

a füzetemben elmondottak igazak, valók, a tényeknek megfelelők és hogy ezért — de nem a tekintélyért — kell a sajtóperről lemondani.

Ha van valaki, a ki a tekintély, az igazi tekintély előtt, azon tekintély előtt, mely önmagát és másokat is tiszteletben tart, meghajol: én bizonyára az vagyok; de ha a tekintélyt csak a közbizalom véletlen nyilvánulásából eredő választás és nem az önérdem adja, és ha ezen tekintély nemcsak tiszteletben nem tartatik, de azzal ily visszaélés történik: az ily tekintély előtt meg nem hajlok soha.

A tekintély első és legfőbb kötelessége önmagát becsületben tartani s hatáskörét át nem lépni, és a mely tekintély az ellene intézett támadást alaposan és jogosan, de a törvény által előírt módon visszaautasítani és saját becsületét megvédeni, hatáskörét megőrizni nem tudja, az a tekintély önmagát semmisíti meg.

A polgármesteri hivatal kétségtelenül tekintélylyel jár, és ezen tekintélyt a város összes polgárságának azon tekintélye képezi, mely a várost, tehát az összes polgárságot — ennek akaratából kifolyólag — képviselő polgármester személyében összpontosul.

Ezen tekintélyt érvényesíteni köteles a polgármester, midőn a várost, a város összes polgárságát a külvilággal szemben, vagy alárendelt hivatalnokaival szemben képviseli, és itt a polgármesteri tekintély érvényesítésének helye van.

De a mikor a város egyik erre jogosult adófizető polgára nem a várost képviselő polgármestert, hanem a hivatalnokokat vagy magát a polgármestert mint hivatalnokot, mint fizetett közegét a városnak vonná felelősség alá: ekkor a tekintély számba sem vehető, mert ekkor a fizetett tisztviselő hivatás teljesítése vagy kötelességzegése forog szőnyegen és nem a tekintély, és azon irányban kell védekeznie.

De különben is nem tudja-e a t. polgármester ur, hogy minden tekintély csak addig tekintély, míg azt mi megadjuk, míg azt respektáljuk? nem tudja-e, hogy a tekintély nem velünk született valami, mely minket külső glóriával vesz körül? és nem tudja, hogy a tekintélyt csak a polgártársaink becsülése adja meg, mely becsülés csak addig tart, míg kötelességünket teljesítjük, de megszűnik azonnal, mihelyt hivatásunkat szem elől tévesztjük?

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Mit gyógyögsz...?

Mit gyógyögsz, oh mit fecsegsz te,
Édes ajku, pici fecske?...
Nevetgélő csevegésed
Elhallgatnám, a míg élek!

Rég volt: Puha, zöld pázsiton
Elmerengtem dalaidon...
Lemenő nap végsugára
Csókot szórt hegy homlokára.

Havasi kürt, nyáj kolompja
Meg — megzendült a távolba',
Titkos érzés kelt szivemben:
Messze szállni vágyott lelkem!...

Most is vágyom innen messze:
Hozzá, hozzá hön epedve!
Lábainál elshajtnám:
»Szeretlek!« — s meghalnék aztán.

Baráczy Sándor.

Az özönvíz kora és oka.

Irtó Radányi József.
(Vége.)

A régi persák is birtak hagyományyal egy nagy özönvízről, mely által a föld megtisztított. Taschter, a víz nemtője, 30 nap és éjen át önté a vizet a földre, melyet embermagasságig viz borította el,

stb. A hinduk mondája szerint a vallásos szent könyveket egy óriás elorozta és az emberek istentelenek lettek. Ezért Wischnu (a mindenség ura) hal alakjában leszálla a földre, hogy a sz. könyveket és az erényes embereket megmentse. Manu Satjav-rata nevű erényes királynak megmondá, hogy hét nap alatt a három világot a halál oceánjába fogja süllyeszteni, neki azonban egy hajót küldend, ebbe menjen be, magával vivén minden hasznos füveket és magokat, továbbá hét szentet (bramánokat), és oktalan állatokat párosan. A király mindezt véghez vitte. Megérkezvén a vihar, Wischnu a tengeren hal képében megjelent, ez egy millió mértföld nagysága vala rengeteg szarvval melyhez a hajó megerősített. A vizár megszűntével az isten az óriást megölé s tőle a szent könyveket elvevé.

A chinaiak szintén birnak mondával egy nagy vizözönről, mint ezt régi irataik bőven tanúsítják.

A görögöknél majdnem minden törzsnek saját özönvízmondája volt. Így Ogyges, a pelasgok első királya alatt, özönvíz borította el a földet (1753. Kr. e.)

Továbbá a hellenek ösátyja, Deukalion idejében, (Petav szerint 1557-ben, a parosi márványok szerint 1582-ben Kr. e.) általános vizözön vala.

A kamschadalok, lappok, litvánok hasonlóan özönvízmondákat mutatnak fel. A régi egyiptomiaknál szintén léteztek mondák nagy vizákról, hanem egy álta-

lanosról mit sem akartak tudni, állítván, hogy ők régiebbek az özönvíznél, melyről irataikban említés tétetik. Amerika számos népénél (Grönlandban, Mexikóban, Peruban stb.) hasonlóan talátnak özönvízmondák, sőt a Deltenger szigetein is, és többnyire az emberek rosszassága hozta rájuk a veszedelmet; egyes személyek megmenekültek rendesen egy szekrényben vagy hajón, mely egy hegyen megállapodott.

Mindezekből kétségtelen, hogy egykor csakugyan nagymérvű, rögtön beállott áradások a földnek minden részén virágzó városokat és falvakat sirhalommá, termékeny tartományokat elhagyott sivataggá változtattak át. Ezt bizonyítják, a nagyjában felsorolt hagyományokon kívül, még Call nyomozásai, melyek szerint Indiában a Gangestől Comorin hegyfokig, vidékek léteznek olyan paloták és templomok romjaival, melyeknek szerkezetei igen messze előhaladt művészetre mutatnak; továbbá Humboldt Sándor fölfedezései Amerikában, hol a Canur romjaitól északra fekvő sziklán olyan rajzolatokra és feliratokra akadt, melyek nyíltan egy nagyon mivelt nép művei voltak; ugyszint a Pallas által megejtett kutatások, ki Sibiériában is a Baikal tavától északkelet felé, több mértföldnyi kiterjedésben, hasonló jegyekkel és rajzokkal borított sziklákat talált.

És most áttérhetünk arra, mi czikkünk tulajdonképeni tárgya: az özönvíz korára és okára, úgy mint

Igaz, hogy a tekintély a hivatallal jár, de csak addig, míg a hivatalnok hivatalának meg is felel, mert mihelyt a hivatalnokot kötelességmulasztás vagy vétke gondatlanság terheli, mihelyt tevékenysége csak káros hatású: a tekintély is elvész és a ki hivatalának meg nem felel, hasztalan hivatkozik tekintélyére, mert ha erre hivatkozik — semmire hivatkozik.

Egyébiránt a tekintélyt, mely hivatalnokainkat és így a polgármester urat is állásuknál fogva megilleti, mi, a város összes választópolgárai adjuk hivatalnokainknak s így az én rész tekintélyem is benne van azon tekintélyben, melyre a polgármester ur hivatkozik, azt pedig nem tűrhetem és tiltakozom ellene, hogy mások hibája a választópolgárság és így — részben — az én tekintélyemmel is tartatik.

Tessék kinek-kinek takarózni azzal, a mije van, és ha nincsen mivel takarózni, ne vegye mások tekintélyét igénybe; és különösen jegyezze meg magának mindenki, ha mindjárt polgármester is, hogy ha az ember nem polgármester is, azért lehet annyi tekintélye, mint egy polgármesternek és hogy egy választópolgár igaz állításának mindig van annyi tekintélye és hitele, mint egy polgármesteri tekintélynek.

Dr. Weisz Ignác.

Belföld.

Alsófehérmegye főispánja. A hivatalos lap a következő kinevezést közli: A belügyminisztérium vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére, báró Kemény Kálmán Alsó-Fehérmegye főispánjává nevezem ki. — Kelt Bécsben, 1885. évi május hó 16-án. Ferencz József, s. k. Tisza Kálmán s. k.

A főrendiház üzenete a magyar államvasutak és vasművek részére való forgalmi tőke beszerzését illető törvényjavaslatról, 20-án a képviselőház elé került és így a javaslat szentesítés végett ő felsége elé fog terjesztetni. A legfelsőbb szentesítés a közelebbi napokban várható és a szentesített törvény kihirdetése után tizenötnapra, érvényre emelkedik. A pénzügyminiszter, ki — mint értesülünk — a Rothschild hitelbank csoporttal már tárgyalásokat folytatott a megfelelő névértékű ötszázalékos papíráradék átvétele végett, mihelyest a törvény érvénybe lép, erre vonatkozólag véglegesen dönteni fog.

A török alattvalók adómentessége. A pénzügyminiszter rendeletben jelenti ki, hogy a magyar keresetadó-törvényben általánosságban a török alattvalók részére biztosított keresetadó-mentesség, illetőleg a volt határőrvidéki részekben jövedelmi adómentesség csak a tulajdonképi török alattvalókra és Bulgária lakosaira terjed ki; ellenben nem terjed ki jövőben a szerb és romániai királyságok állami kötelekbe tartozó, többé török alattvalókul nem tekintendő polgárookra. Kijelenti továbbá, hogy a török alattvalók hagyatékaik körül eddigéig követett eljárás jelenleg és jövőben szintén csak az említett alattvalókra terjed ki.

azt Dr. Falb Rudolf, széles körökben ismert osztrák csillagász, 1877-ben Németország nagyobb városaiban, saját új elméletének eredményeként, élénk érdeklődés mellett előadta, s mi által magának Európa határain messze tulterjedő hirt szerzett. Ime az elmélet rövid kivonatban:

A Napnak és a holdnak állása ép úgy hat a föld belsejében levő izzó folyadékra, mint a tenger- és a légkör áradására (dagályára). E két égi test vonzása ugyanis a következő hat eset által tapasztalható erősödést egy vagy más irányban: 1) Ujholdkor; 2) holdtöltek, mely két esetben mindkettőnek vonzása egyenes irányban működik, különösen tehát nap- és hold fogyatkozásoknál; 3) mikor a hold a földhöz legközelebb jön; 4) mikor a hold a föld egyenlítőjében áll; 5) mikor a Nap a földhöz legközelebb áll; 6) mikor a Nap a föld egyenlítőjében áll (március 21-én és szeptemb. 23-án).

Olyan napokon, a melyeken ezen tényezők közül többen hatásaikban egyesülnek, a földrengések vagy vulkanikus kitörések, ugyancsak a tenger dagályai és a felhőszakadások nagyobb hévvel lépnek fel. Mi a felforrott hat tényező összehatását illeti, ez jelenleg csak ötnél lehetséges, mert az 5-ik és 6-ik tényezők egymást kölcsönösen kizárják. Ennek megértéséhez szükséges megemlíteni, hogy az eckliptikának (földpályának) azon pontja, a melyben a föld évenként egyszer a

A földművelésügyi minisztériumhoz május 16-ig beérkezett hivatalos jelentések szerint az őszi vetések elég jól állanak s a tavasziak is szépen fejlődnek. E hó elején az egész országban derek, helyenkint fagyok észleltettek, melyek a kerti vetemények, burgonya s a korai tengeriben sok kárt okoztak, ugyancsak a lapályosabb helyeken fekvő szőlőket részben tönkre tették; a fagy által a vetésekben okozott kárról csak kevés helyről történt jelentés s az valószínűleg csak a virágzásban volt roszokra szorítkozik. Nevezetes azon körülmény, hogy az erdélyi részekből érkezett tudósítások eddig der vagy fagy károkról említést nem tesznek. A kitünő gyümölcsstermes iránt táplált szép remények valószínűleg most alább fognak szállni. A háziállatok egészségi állapota kedvezőnek mondható. Rovarok által okozott károkról nem jött értesítés.

Külföld.

Angol-orosz konfliktus. A „Standard” írja: Az indiai kormánytól jövő sürgönyök az emirt igen levertnek mondják Anglia nagy engedékenysége miatt; annyira, hogy ma Oroszországgal való egyezsége is kész volna.

Kabulból jelentik, hogy az emir a legjobb csapatokat és fegyvereket küldi a Turkestanban levő afghánoknak, kik legjobb hivei; kincseit pedig Faizabadba küldte, Badakshan fővárosába. Kalkuttából jelentik, hogy az indiai tiszték dühöngenek az afghán kérdés huzavonása miatt.

Shanghaiból jelentik, hogy Khina a francia részről javasolt 10 békefeltétel közül — háromat visszautasít.

Angol-német barátság. Anglia és Németország közt ujabbán igen benső a barátság. Figyelmet kelt most Rosebery lordnak, az angol kabinet egyik tagjának, berlini látogatása. Roseberry lord holnap este utazik a német fővárosba nem politikai misszióban. Célja az, hogy Bismarck Herbert grófnál, a külügyi hivatal új államtitkáránál, tisztelegjen. A látogatás azonban így is sok figyelmet fog kelteni.

Román lapszemle.

Románajku honfitársaink néhány nyughatatlan tagját nagyon utólte az ünneplés kedve. Alig hogy elrepült a Hora ünneplési vágy, eljött május hó 4—15-ik napja és ezt már megint meg kell ünnepelni. 1848. május 15-én gyűlt össze Balázsfalvára néhány ezer román földmives és pár száz nadrágos. Hogy mit tettek ott, hiven leirta Jakab Elek hazánkfia. Azon gyűlés következménye a székelyek agyagfalvi gyűlése és az a borzasztó polgárháború, melyre a haza Bölcsse szerint fátyolt kellene borítani. Nem így gondolkodnak az erdélyrészi román hírlapok szerkesztői. Nekik ünnep kell, minden áron ünnep kell s erre legalkalmasabb 1848. május 15-ének forduló napja. A magyar nemzet azt a napot a magyar haza történetében egy olyan napnak tekinti, mely az alkotmányos élet, a népszabadság, a testvériség, egyenlőség napja ellen legelőbb emelte fel a testvérgyilkosság lándzsáját, mely elhamvasztotta Abrudbányát, Nagy-Enyedet . . . de ne tovább. A román porlázadásnak évforduló napja maradjon a történelem gyász lapjain, ne üsse fel fejét a föld alól az a veres szörnyeteg, legyen béke a haza

honpolgárai között, s a mult szörnyűséges napjai legyenek elfeledve, eltemetve, megbocsátva.

Nem így gondolkodnak a román lapszerkesztők, ők dicsőítik e napot, tüzelik a szenvedélyeket. A balázsfalvi napot meg kell ujtani, aztán jöjjön a mi jönni fog. A balázsfalvi gr. kath. tanoda ifjúsága az intézet falai között maradt e napon, de a balázsfalvi polgárok szeretnék néhány röppentjűt olyan magasra röpitni, hogy lássák meg annak fényét Abrudbányán, Brassóban s talán Bukarestben is. Tűz, és ismét tűz!

Azonban a kertész megtartotta szavát, résen állott és ezt felelte: nem kell tűz, menjetek haza aludni s ha nem mentek, majd én hazaküldök . . . Haza mentek s lefeküdtek a békés polgárok mint a Gazeta nevezi őket és ezt nagyon okosan tették. »De hát hol volt a balázsfalvi gr. kath. érsek, csak két száz lépésnyire a szabadság (?) mezejétől — s nem hallotta-e — kérdezi a Gazeta, a magyar hatalom kiabálását, fenyegetését? S ha hallotta: ugy köteles egész tekintélyével a városiak fenyegetett szabadságának védelmére ugrani. Köteles mint román, mint pap, mint honpolgár; mert a mi ma a honpolgárokkal történt, holnap vele is megtörténhet, a csendőrök egy napon mint Lupsán és a szabadság (?) mezején: ugy az érseki palotában is megjelenhetnek.»

Hát nem jut-e eszébe a Gazetának Leményi János az 1848 ki balázsfalvi gr. kath. érsek? olvasta-e annak sajátkezűleg irt életrét? Nem azért áldozta-e fel életét az a nagy hazafi, hogy feltartóztassa azt a veres lázadást, megkímélje azt a szörnyű polgári vérontást, melyet lelki szemeivel előre látott, de meggátolni nem állott hatalmába? Nem állunk mi itt a balázsfalvi gr. kath. védelmére, nem szorult ő erre, csak Leményi János emléket kívántuk itt felujtani.

A balázsfalvi lázadás évfordulója csütörtököt mondott, a veres, kék és sárga szivárvány — értjük! — a szabadság (?) kövére támaszkodott ez egyik végével, a másikkal talán Bukarestre; de hát a szivárvány is eloszlik, mint a buborék és marad a pusztalégben a sopánkodás. Jól van ez így. Hiában való ma már a »Destéptete románe,« mely a magyart a románság halálos zsarnokának nevezi. A magyar nem volt soha halálos zsarnoka egyetlen nemzetiségnek. Oláh nem nemeseink, szász szabad polgáraink voltak 1848. előtt is. Az oláh nemesség velünk védte e hazát a nemzeti fejedelmek korában. A jobbágy intézmény közös intézménye volt Europa minden államának. A francia nemzet borzasztó vérfürdővel törülte el a jobbágyságot. Kuza fegyveres erővel kergette szét Bukarestben az országgyűlést és ön-hatalmulag szabadította fel a jobbágyokat. A magyar nemesség mint nemzet Pozsonyban és Kolozsvárt önként mondott le nemesi kiváltságairól, a jobbágyokat vallás és nemzetiségre való különbség nélkül felszabadította és a felszabadított föld után saját zsebéből fizeti a váltságdíjt, míg Romániában minden egyes volt jobbágy önmagát váltotta meg. Hol volt tehát halálos zsarnoka a románnak a volt kiváltságos osztály? Izgatni, minden áron izgatni, ünnepeletni a békés polgárokat s ha a haza és honpolgárok békéje felett örökös ellenfél ezt mondja: én ezt veszélyesnek tartom: ugy ellene kigyót békát kiáltani a hírlapokban, ez ma vig időtöltés.

Se baj, elmulik ez is, örökös a hű kertész a haza kertjében. Balázsfalva lesz ezután is a mi volt, egy szerény falucska s benne a gr. kath. érsek nagy és tisztelt méltó honpolgár, ki össze tudja egyeztetni hivei érdekeit a közhaza érdekeivel. Csendőröktől se féltse a Gaz. azt az érseki palotát, megőrzi azt a tisztelet, melylyel annak főpapja iránt e haza minden békés honpolgára viseltetik.

Czenkalji.

Városi perek.

IV.

Ciuta Alexe hosszufalusi lakos bérben birta Brassó városától az ugy nevezett Kis Bodzát és adás maradt 1878. év utolsó negyedére 172 frt 76 kr haszonbérrel és 38 frt 27 kr adóval. Ezen összegért bepereltett Ciuta 1880 November 26-án tehát 2 év multán, midőn Hosszufaluból rég elköltözött, tehát gondnok kezéhez, kinek a gondnoki díjjakat, persze fizetni kellett.

Ugyanezen Ciuta Alexe tartozott a városnak ugyancsak a fenti bérlemény után 1879 és 1880-ra 1382 frt haszonbér és 306 frt 20 kr adóval. Ezen összegek miatt szintén 1880. november 26-án lett perelve gondnok kezéhez, de a város számos executiók után alig tudott levonva a költségeket 300 frtot megmenteni. Igaz ugyan, hogy egy évi haszonbér be volt táblázva alperes ingatlanain, de a vételárból a város egy fillért sem kapott, mert olyan helyen volt betáblázva, hogy a so rendben nem vétethetett többé figyelembe.

Im kérjük: miért lett bérlő 1878-ban hátramaradott haszonbérért csak 1880-ban perelve és ha már 1877-ban 1 negyedre és 1879. első negyedére nem lett haszonbér fizetve, miért engedte a gazdasági hivatal, hogy a hátralék 1800 frtra felszaporodjék?

Ki kártalanítja ezen elveszett összegekért a várost?

Pedig ezen malmoknál még egyéb kiadások is fordulnak elő, mint a reparálási költségek, biztosítási díjak, fuvarok, napdíjak, átadási és átvételi költségek.

Hová jutunk ily gazdálkodás mellett?

És a t. polgármester ur ezen gazdálkodás daczára és daczára annak, hogy tetemes veszteségeinknek csak az illető hivatalnok hanyagsága és mulasztása az oka, mégis mindent rendben levőnek állít!

Hát vizsgálta-e ezen ügyet, és hogy ki a hibás? és meg lett-e a kár térítve?

És ha igen, hol van ezen megtérítés elkönnyelve? és hiszi-e a polgármester ur, hogy a számonkérő szék előtt ezen ügy így előadva volt? mert mi nem hiszszük, miután feltételezzük a számonkérő szék-től, hogy ha ezen ügy így előtte fennforgott, bizonyára nem mulasztotta volna el a késedelmező, a hanyag vagy a kötelességmulasztó tisztviselő ellen fellépni és a kárt általa megteríteni.

x.

Megyei élet.

Fogaras megye közgyűlése *)

Fogaras megye törvényhatósága tavaszi rendes közgyűlését május 18—19-én tartotta, melyet a népszerű Horváth Mihály főispán reggel 9 órakor következő igen szép beszéddel nyitott meg.

Tekintetes bizottmányi gyűlés!

Fogarasmegye bizottmányi rendes tavaszi gyűlése megtartásának idejét mai napra tűztem ki. Megragadom az alkalmat, mielőtt a gyűlést megnyitottnak jelenteném ki, hogy e nemes megye bizottmányi tagjait, kik a rendes tavaszi gyűlés tárgyalásaiban részt veendőek megjelentek, őszinte hazafias érzéssel üdvözlöm.

Hosszu a tárgysorozat, mely a jelen gyűlés rendjén előkerül. Hivatkozva azonban hazafias érzésekre, hivatkozva azon önökbe helyezett bizalmamra, melv-nélfogva nemcsak tudom, de meg is vagyok győződve, hogy mindent megtenni készek szeretett hazánk s abból folyólag nemes megyénk előmenetele, létesítése, felvirágzása, eszközlése és jóléte megteremtése érdekében; felhívom e nemes megye minden jelenlevő bizottmányi tagjait, mint mondtam, a sok és fontos, megyénket érdeklő tárgyaknak higgadt alkotmányos s törvényeink értelmében való letárgyalására.

Higgadt egyetértés, s azzal párosulva a kitartás, azon tényezők, uraim, életünkben, melyeknek segítségével a magánéletben úgy, mint a közéletben minden emberileg létesíthetőt magunknak megteremthetünk. Igen, a mint mondtam, a magánéletben úgy, mint a közéletben, kifogyhatlan példákat hozhatnánk ezen állításom megerősítésére. De szükségtelennek tartom ezt, mert tudom, hogy erről önök is ép úgy meg vannak győződve, mint én.

Nem tehetem azonban, hogy nem — állításom támogatására, de mint a fenn jelzett alapigazság örövendetes következményeit, a minket legközelebből érdeklő — egy pár példát fel ne hozzak.

Nemrég pendült meg az országban azon eszme, hogy legyen Magyarország fővárosában országos kiállítás. Az eszme rövid idő alatt testté vált, az országos kiállítás, az ország lakosai millióinak hangya-szorgalma, egyetértése és áldozatkészsége mellett létesült — és pedig oly szépen és magasatosan, hogy midőn a kiállítás protectorának, fenséges trónörökösünknek magas felkérése következtében legalkotmányosabb, a népek milliói által a legmélyebb hódolattal szeretett felséges apostoli királyunk az ország színe előtt azt megnyitotta, s azután a kiállítást magas megtekintésére méltatta, — nemcsak meglelégedését, de az országos kiállítás szép sikere felett legmagasabb meglepetését is nyilvánítani kegyes volt, és azt az ország ezredéves fennállásához méltónak találta.

Ehez, kicsinyben nem hasonló eset-e az, hogy alig egy néhány hónapja Fogarasmegye bizottmányi gyűlése kimondta, miként akarja, hogy Fogarasmegye-nek a megye tekintélyének megfelelő megyeháza legyen? És a megyeház már épül, emelkedik s nemsokára a saját házában fogja hozni e nemes megye bizottmányi gyűlése a megye jólétét eszközölő határozatait. Igen, uraim, ez uton alkotmányunk és törvényeink keretében egyetértéssel létesíthetünk mindent a megye jólétére. És ezek között legközelebb a tárgysorozat rendjén bejelentett oltvolgyi-fogaras-homoródi vasuti szárnyvonalat is, mely hivatva lesz Fogaras-

megye kereskedelmét, iparát és gazdaságát felvirágoztatni, és e megye lakosságának jólétét eszközölni.

Tartsák meg tisztelt bizottmányi tag urak, mindig minden jóban az egyetértést, mert ez által eszközlik saját községük, megyénk s így szeretett hazánk előmenetelét és jólétét.

Mielőtt bevégezném elnöki megnyitó beszédemet, nem tehetem, uraim, nemcsak főispáni kötelességemből, hanem őszinte érzéseimből is kifolyólag, hogy ne jelentsem ezen ünnepélyes alkalommal őszinte részvétemet és sajnálatomat a felett, hogy Fogarasmegye nemes tisztikarának egyik érdemes tisztviselőjét, ki tántoríthatlan szorgalommal és pontossággal teljesítette mindig hivatalát, a mindenható Isten végére járhatlan akaratával magához szölitá. Alig egy néhány hete, hogy elhalt derék s már volt pénztárnokunk, néhai Cipu Miklós, ki özvegyet és 5 nevetlen árvát hagyott hátra. Áldozunk néhai tisztviselőnk emlékének egy pár könyvet és segélyjük lehetőleg özvegyét s gyámoltalan árváit.

Uraim, nem veszem igénybe tovább becses figyelmüket, hanem újból is üdvözölve önöket mindnyájukat, ezennel az ülést megnyitom.

Zajos, szünni nem akaró éljenzés követte a főispán szavait, melyeket az alispán fél éves jelentése követett. A sok tárgy között legnevezetesebb az erdélyi magyar kultüreget felhívásának tárgyalása, — mely azonban aránylag simán folyt le. A közgyűlés a felhívást Duvlea ügyvéd azon indítványával szemben, hogy az a napirendről levétesse, három tag kivételével, tudomásul vette.

Romániai újdonságok. *)

— Saját tudósítónktól. —

A román. áll. jószágok minisztere Demetrescu D. jászvásári egyetemi tanár és országos képviselőt bizta meg Wirth Miksa már említett könyvének lefordításával. A brassói »Gazeta«-ban Móczul felszólal ezen műnek lefordítása ellen, azon okból, mert Wirth azt írja: »Magyarország népei között a cigányok után legmiveletlenebbek a románok, oláhok, rutének és oroszok.« — Ha ezt Romániában megtudják: nagy baj lesz! Jó iskolák majd helyre-ütik ezt a hiányt.

2. Botosán megye Kosula községben egy leány pár napos csecsemőjét kutba lökte, az kitudódván, midőn feleletre vonatott így felelt: Csak azt tettem, a mit X. Y. Z. leányok is megtettek. Kiderült, hogy igazat beszélt s hogy azért olyan nagy a halva születtek száma Botosán megyében, mert az anyák csecsemőiket a szülés után megfojtják. A hatóság szigorú intézkedést tett. Népevelés!!

3. Ilfov megyéből, melynek Bukurest székhelye, 30 bolgár család Oroszországba akart vándorolni, az orosz hatóság által visszautasított; e 30 család egy csalónak lett áldozata.

Ime Románia sem fenéig tejfel! Románia után esengő székelyeink, kiket a »Telegraful« ott Bukurestben az emberiség söpredékének nevez. jó tennék, ha ezt megszívelnék és haza jönnének tömegesen.

4. A bukuresti kereskedők az elhunyt Rosetti Károly-nak ércszobrot készülnék állítani s e czélból meleg felhívást intéznek az ország minden rendű lakosaihoz. Az eredmény bizonyos.

5. A »Románul« keményen megtámadta a kormányt, hogy a gazdasági válság megszüntetésére semmit sem tett. A Telegraful erre válaszolt; kimutatja, hogy a kormány tett, a mennyi tőle telt pl. népbankokat állított, jó vetőmagot hozott, 3 marhavásárt szervezett, a mezei gazdaság tanítását a népiskolákba bevitte, gazdasági iskolákat létesített. A Romanul az ellenzék táborában! Ez már sok!

T a n ü g y.

Visszatekintés a brassói magy. népoktatásügy multjára. (Folytatás.)

Később azonban, a törösvári vár és javainak Brassó hatalma alá jutása folytán, a városi és vidéki magyar lakosság rohamosan vesztí jelentőségét; megfogyatkozván számban és erőben, a magyar iskolaügy is alászállott. Annak vezetésére gyakran száz és tót nemzetiségű férfiak, (Kosztolányi, Dieners, Komeathy, Matheides, Privigyei Lauts) vagy olyan magyarok állítottak, a kiknek nem annyira az iskola virágzása, mint bizonyos törekvések előmozdítása által maguknak előléptetési érdemeket szerezni, volt czéljuk (Szei György, Szei József, Szei Izsák.)

A nagy szász templom és magyar iskola közötti közösség így állott fenn egészen 1825-ig, a mikor az iskola a Lópiacson levő magyar papi lakhoz tétetett át. (Orbán B. 98. l.)

Ezen iskola régebben reformált, azután protestans, ágost.-evangelikus jellegűvé változott át.

A 18-ik század elején újból rom. kath. egyház alapulván Brassóban, a felekezet igényeihez mért iskola iránti szükségesség is előállott, s így egy rom. kath. jellegű iskola már a mult század elején szerveztetett is.

Ennek azonban a magyar oktatásügyre kevés befolyása lehetett, a mennyiben az egyház tagjai job-bára az osztrák cs. katonaság itt maradt és megtelepedett tagjaiból állván, (Herman Alte u. n. Kronst. 171. l.) igen szerény viszonyok között álló iskolája német tannyelvű volt; sőt később is, miután a magyarok az egyházban túlnyomó többségre szaporodtak, vegyes, német- és magyar ajkunak maradt, s csak a közelebbi tíz év alatt, az állami iskolák szervezése után, lett az iskola tannyelve magyar, — de most sem egészen.

A hanyatlásnak indult magyar oktatásügy e század harmadik tizedében nyert némi újabb lendületet. Ekkor ugyanis az 1882-ik évben reformált magyar egyház alapulván, egy második, tisztán magyar tannyelvű iskola létesült. Ennek felvirágoztatását azonban az iskolát tartó egyháznak szerfelett korlátolt anyagi viszonyai gátolták.

Az iskola-terem szűk, s a tanerő is néha a szűk javadalmazáshoz mért vala. Korlátolt viszonyai daczára is azonban nemcsak a ref., hanem más felekezetű magyarok által szívesen látogatva, s többnyire túltömve volt. Az 1865/6-ik évben például 107 volt a tanulók száma; kik közül volt reform. vallású 76, rom. kath. 26, ágost. evang. 2, unitárius 2, görög keleti 1. Ennyi tanulónak egy olyan teremben, mely 30 tanuló befogadására is szűk, összezsufolása végre is képtelenség lett. Az egyház azonban a túltömöttséget elenyésztetni óhajtván, az 1867-ik évben még egy tantermet nyitott egy segédtanító vezetése mellett. Ez által ugyan javult a helyzet, de a tanulók száma is tovább növekedett; ezért, bár éppen ezen időszakban kitűnő tanítója volt az iskolának, az iskola ügye, a hiányos berendezés miatt, az igényeknek megfelelő éppen nem volt.

Ez a röviden vázolt története a brassói magyar népoktatásügy 1868-ik év előtti állásának.

II. 1868-tól 1875. évig fennforgott szükségletnek megfelelő magyar iskolák felállítása iránti törekvések.

A magyar népevelésnek ily viszonyai között találta Brassó városát az 1868. év. Br. Eötvös miniszternek ezen évben hozott örök emlékü alkotása, a népokt. törvény által az oktatásügy Brassóban is a társadalom közkinésévé avatvatván, a törvény végrehajtására hivatottaknak lön feladatává, halomra dönteni azon százados válaszfalakat, melyek e városban a nemzetiségi érzület suprematiájánál fogva a nemzeti közszellemet, az állameszmét — bármily szerény körben — képviselő magyar iskoláknak a fennforgott szükségletekhez képest megfelelő álláspontra emelését gátolták.

A szép és nemes, de nehéz feladat megoldásához tiszteletre méltó buzgalommal, igaz ügyszeretettel és hathatós eréllyel fogott hozzá Réthi Lajos királyi tanácsos, akkor Felső-Fehérmegye, Brassó- és Fogaras vidék tanfelügyelője. Brassóban a fennforgó szükséglethez képest iskolákat állítani, ez volt buzgó törekvéseinek középpontja. Szóval és tollal buzditva, lelkesítve vitte a kitűzött czélért a küzdelmet.

Erre az első lépéseket 1869-ben tette meg, midőn egy emlékiratot intézett Brassó város tanácsához, melyben terjedelmesen és adatokkal mutatja fel Brassó összes népiskoláinak akkori helyzetét. Minthogy ezen adatokból tűnik ki a magyar iskolák szükségessége, azok felállítása iránti törekvések jogosultsága, azokból adjuk a következőket: »Brassó városban 2199 növendék látogatja az elemi-, nép- és magániskolákat; s minthogy az iskolakötelesek száma 5387, 3000-nál több növendék esik a mulasztók rovátába.« Ugyanazon statisztikai táblázat szerint a magyar tankötelesek száma 1126.

Ezen tanköteleseknek rendelkezésére állottak: a) az ev. reformátusoknak egy csoportu népiskolája 80—90 gyermekkel. b) az ágost. evangelikus magyaroknak hasonlóképc csoportu népiskolája, 30—40 gyermekkel.

Ennél több, tisztán magyar tannyelvű iskola, Brassóban nem volt.

Különben, hogy hányan tanultak más nyelven is, azt mutatja ugyancsak a hivatalos kimutatás, mely szerint az 1126 magyar nyelvű iskolaköteles közül iskolába járt 354. Tehát az iskolát nem látogatók száma 772 volt.

Ezen adatok nyomán így szól az emlékirat: »Brassó városnak nincs elég népiskola helysége; a meglevők alig fogadhatnak többet be a most feljövő növendékeknél.

*) Tárgyalmaz miatt lapunk mult számából kimaradt.

*) Tér szűke miatt lapunk mult számából kimaradt.

Szerk.

A három gyakorolt nyelv közül egyikre sincs elégséges iskola; különös mostoha a helyzet a magyar nyelvűekre nézve.

Az 5009-nél több iskolakötelessel bíró tekintélyes városnak nincs felsőbb népiskolája, sem ismétlő, sem felső nép-, sem polgári iskola czimen.

(Vége következik).

Szinészet.

Csütörtökön május 21-én bérletben „Nap és hold” került színre Rónaszékiné Vilmával „Manola” szerepében. A darab másodszor került színre és e második előadáson csak megerősítve lett ez előadás teljes sikeréről első ízben tett referadánk. Rónaszékiné ismét gyönyörűen énekelt és a legkedvesebben játszott. A telt ház zajosan tapsolt és számtalanszor hívta ki szeretett vendégünket. A többi főszerepek az ismert kezekben kitűnően sikerültek.

E helyütt el rem mulaszthatjuk a bérlo közönség teljes meglegedését konstatálni, és ha volt is panasz a művezető ellen a bérlet elhanyagolása tekintetében, im örömmel mondhatjuk, hogy teljesen rehabilitálva van a bérlo közönség azon szerencsés körülmény által, hogy Rónaszékiné 2 ízben játszott bérletben. Borsodi ur teljes elégtételt nyújtott a bérloknak és ezért őt illeti első sorban az érdem. Persze Rónaszékiné nagylelkűsége és művésztsái iránti rokonszenve szintén sokat segített az elégtételhez, az ő érdeme tehát nagy. A hála részünkről pedig az legyen, hogy a más előadáson zsufolt házbán bámuljuk Rónaszékinét és mutassuk meg, hogy a bérletben élvezett művészetért ma bérletszünetben is telt ház előtt fog fellépni a jutalmazandó, ki eddig vajmi kevés kézzel fogható jutalomban részesült.

Ma színre kerül Gerő Károly legújabb 3 felvonasos énekes színműve a „Vadgalamb” Ritza pástortleány szerepében Rónaszékiné Vilmával. E népszínműt a vendégművésznő iránti szivességből díjtalanul engedte át a kolozsvári nemzeti színház az itteni igazgatóságnak. Igen megbízható forrásból, egy helyben tartózkodó kolozsvári művész szavai után mondhatjuk, hogy e jeles színműben Rónaszékinének force-szerepe van és soha sem várt e város magyar közönségére nagyobb élvezet, mint ma este.

Ismételten figyelmeztetjük a város műértő közönségét az alkalmat el nem mulasztani, mert nem mindennap láthatunk és hallhatunk egy Rónaszéki Vilmát.

A közönség köréből. *)

I.

Tekintetes szerkesztő ur!

1884. november hóban — ha jól emlékszem — dőlt el a Brassó-bolonyai gyógytár ügye, midőn a belügyminiszter annak felállítását engedélyezte. — Azóta az ügy eljárt a rendes fórumait; az alispán ur kihirdette a pályázatot, melynek eredménye az volt, hogy az engedélyért többen folyamodtak. — Az ügy a megyei közigazgatási bizottság elé került, még pedig április hó elején, a mely azt véleményadás végett a városi képviselőtestülethez tette át.

Itt azután megakadt az ügy. Azóta volt városi közgyűlés, de annak még tárgysorozatába sem volt ez felvéve. — Hogy mi lehet ennek az oka, az igen sokféle kombinációra adott már alkalmat. — Én azonban nem akarok ezekre hivatkozni, csak kérni akarom városunk érdemes polgármesterét, hogy ez irányban sürgősen intézkedni sziveskedjék, ellenkező esetben apellálnánk a megyei közigazgatási bizottság igazságszeretetéhez.

Brassó 1885. május 21-én.

ETy bolonyai.

II.

A t. városi főorvos ur figyelmébe.

Több oldalról hallottam panaszt az ellen, hogy az utcákon árulni szokott u. n. »hűsítő italok» az egészségre ártalmas alkotó részekkel bírnak s hogy mindazon által felül nem vizsgálatnak.

Másrészt panaszt kell emelnem saját meggyőződés alapján, hogy városunkban igen gyakori eset az, hogy tiszta tej helyett lisztel vagy keményítővel kevert tejet vásárlunk.

Épen a napokban volt alkalmam erről meggyőződni, még pedig saját konyhámban, a hol a tej megsűrűségekor pép maradt hátra ülepedék gyanánt.

Ily és más hasonló szükségessé tennék, hogy a piacon, illetve a város területén elárúsításra jövő élelmi szerek időről — időre szigorú orvosi vizsgálatnak vetessenek alá.

Meg vagyok győződve, hogy városunk t. főorvosa

erről eddig tudomással nem bírt s épen ezért bátorodom — t. szerkesztő ur szives engedelmeivel — figyelmét e körülményre felhívni.

Brassó, 1885. május 22-én

R. L.

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy midazt, a mit Seps-Szentgyörgy város polgármestere, Császár Bálint ur ellen a fel. szerkesztés alatt állott »Nemere Határszéli Közlöny» 1884. évi szeptember 6-án megjelent 105. számában foglalt »Nyilatkozat»-ban s ezzel kapcsolatban későbbi számokban is állítottam, ezennel visszavonom, minthogy ezen állításaim téves információkon alapulnak.

Kelt Brassóban 1885. május 20-án.

Szterényi József. s. k.

Hogy Szterényi József ur ezen nyilatkozatot előtünk sajátkezüleg írta alá, ezennel bizonyítjuk.

K. m. f.

Barácsy Sándor s. k.

Dr. Weisz Ignác s. k.

Helyi és vidéki hírek.

Boldog ünnepeket kívánunk t. olvasóinknak.

A t. olvasóhoz. Minthogy lapunk kiadóhivatalához részben helybeli, részben vidéki t. előfizetőink részéről ünnepek alkalmával előrejelzett elmaradt számokért igen sok reklamáció érkezik, ezuttal szüszégesnek látjuk értesíteni t. előfizetőinket, hogy minden kettős ünnep után, vagy ha lapunk megjelenés napjára esik ünnep, nem adhatunk lapot, a mi különben lapunk élén mindég előre jelezterik. Kérjük tehát t. előfizetőinket, hogy ezt tudomásul venni sziveskedjenek.

Szinészet. Ma, Szombaton, a helyben állomásozó szintarsulatnál lesz Rónaszékiné utolsó vendég-szereplése és egyszersmind jutalom játéka is. Színre kerül »Vadgalamb». Felhívjuk erre a t. közönség szives figyelmét.

Szerencsétlenség. A színház-utczai Papp István-féle építkezésnél f. hó 23-án szerencsétlenség történt. Egy munkás, a mint a magasból deszkát akart lebecsátani, hirtelen lezuhant, úgy hogy feje ketté hasadt. Természetesen nagy néptömeg gyűlt egybe.

Különvonat. Mint értesülünk, f. é. június hó 7-én Brassótól Segesvárig és vissza rendkívüli kedvezmény árak mellett különvonat fog indulni. E kirándulásra már is sokan készülnek.

Nyári szinkör. Azon szép tágas nyári szinkörben, melyet mult évben épített a szász dalegylet, f. hó 26-án, Pünköszt harmadnapján este 8 órakor, mint minket értesitenek, igen szépnek és kedélyesnek ígérkező hangverseny fog tartatni, melyen úgy a katonai mint a városi zenekar saját karmestereik vezetése alatt fog közreműködni. Belépti díj személyenként 40 kr. A vendégek kényelmére Schmidt Frigyes vendéglős gondoskodott már jó konyháról, valamint kitűnő italokról, szintén mérsékelt áron. Ajánljuk ez élvezetes estét a t. közönség szives figyelmébe.

Torna. Pünköszt másodnapján a szász tornaegylet d. u. 5—8 óráig disztornázást rendez. Elindulás a városi zenekar kíséréte mellett 5 órakor a leányiskolától.

Postapénz. T. olvasóink emlékezni fognak azon postaskasszátásra, mely márczius hóban állítólag Brassó-Predeál között történt. Akkor elfogatott Kiss József levélhordó, ki a vonatot Predeálra kísérte. Nevezett eddig fogva is volt, de f. hó 20-án szabad lábra helyeztetett.

Csillagászat. Azon katonai csillagászati állomás, mely eddig a Fellegváron végezte kísérleteit, f. hó 20-án Krizbára tette át tartózkodását.

Bécsiek Budapesten. A bécsi községtanács és képviselőtestület tagjai Uhl polgármester vezetése alatt f. hó 19-én érkezett Bpestre a kiállítás megtekintésére. A főváros nagyban készült a fogadtatásra. Egy küldöttség Radocza János vezetése alatt eléjük ment Szobig s ott üdvözölték őket; a főváros területén pedig óriási közönség, a fővárosi tanács összes tagjai, számos képviselő várta a vendégeket, kiket Ráth Károly főpolgármester üdvözölt, mire Uhl bécsi polgármester fetelt. A vendégek néhány napig maradtak Budapesten, 22-én elutaztak.

Hugó Viktor nagyon beteg. Állapota reménytelen. A beteg teljesen eszméletnél van és felette sokat beszél.

Rabló krónika. Aranyos-Medgyesről írják lapunknak, hogy azon a vidéken a rablást, lopást, betörést vakmerően üzik a gonoszok. A berenczei pusztán két, a börtönből kikerült rablógyilkos, betört egy csürbe. Mikor az őr észrevette őket, s feléjük ment, a gazemberek rálöttek a szegény emberre, a ki most halálosan sebesülve fekszik. Nagy Sándor csendőr őrsparancsnok ügyességének köszönhető, hogy a tet-

tesek már elvannak fogva. Fényes nappal rabolták ki a g. k. templomot, a község közepén, a pap udvarán.

Két holttest a Szamosban. A sz.-váraljai előjáróságnak néhány nap előtt jelentették, hogy a Szamosból egy női holttestet fogtak ki. A vizsgálatból kitűnt, hogy az nem más, mint a 20 éves Krisztián Mária, ki körülbelül 4 hét előtt tűnt el Ilóbaról. A hatósági közegek még be sem fejezték a vizsgálatot, midőn oda vetődik egy mezei munkás és előadja, hogy délelőtt ő is látott a Szamoson egy emberi testhez hasonló tömeget uszni. A hatósági közegek ennek folytán újabb keresésre indultak ki s csakugyan alig 10 lépésnyire a már kifogott hullától egy másik női holttestre akadtak, a melyben megütközéssel ismerték fel az ugyanazon nap reggelén eltűnt Lengyel Jozefa kisasszony holttestét.

Betörés a vidéken. Szászrégenből írja levelezőnk, hogy Müller János ottani építész házába e hó 16. éjjel ismeretlen tettesek behatoltak. A cseléd véletlenül nyitva hagyta az ajtót, s így a belopózás könnyű volt. Innen az építész irodájába menve, kifeszítették az íróasztal fiókját, melyből a kevés pénz elvitték; még egy két csövű puskát és egy revolvért emeltek el a tolvajok, s azzal békében távoztak.

Vándorsáskák Dobrudzsában. A Dobrudzsát, mint Bukarestből írják a sáskák oly nagy mennyiségben lepték el, hogy megsemmisítésükre katonaságot rendeltek ki. Bratiano miniszterelnök személyesen utazott el a fenyegetett területre.

Véres választás. Bécsből jelentik, hogy az ott folyó választások alkalmával tegnap az antiszemita és zsidó ósválasztók között szóváltásra, majd később tettelegességre került a sor. A kölcsönös szitkozódások után valaki követ dobott az antiszemiták közé, mire ezek a zsidókra estek s csakhamar általánossá lett a verekedés. A rendőrség rögtön beavatkozott ugyan, de csak nagy nehezen csillapíthatta le a verekedést. Néhány ember súlyosan megsérült.

Rejtélyes eset. Nagyszebenből írják a következőket: A szomszédos Szent-Erzsébet község mellett levő erdőben egy idegen fiatal ember holttestére bukkantak. Illető e hó 11-én érkezett Nagy-Szebenbe; 12-én reggel a vendéglőből azon kijelentéssel távozott, hogy ismét vissza fog jönni. A holttest kirabolva találtatott, jobb halántékán revolverlövés nyomai látszanak. Az idegen a vendéglőkönyvben e szavakat jegyezte be: »Klohs, gazdasz Wisternitzből» s podgyász nélkül érkezett a vendéglőbe. Azt hiszik, hogy a fiatal ember öngyilkosságot követett el s a holttest kirablása valószínűleg később történt. A vizsgálat folyamatban van.

Magyar menyasszonyok Amerikában. Ha hihetünk az amerikai lapoknak, ott különös eset történt nemrégiben. A new-yorki Cartle Gardenben, a hol a bevándorlók szoktak megszállani, nemrég 24 szépen felöltözködött fiatal ember várakozott. Mikor a Werra nevű gőzös megérkezett, utasai közül kivált 24 kedves fiatal leány s a 24 fiatal ember karjaiba sietett. Sokan bámultak ezen, míg meg nem tudták a dolgot. A 24 férfi a mauch chung (Pennsylvania) községében dolgozván, nem igen volt sem kedvük, sem idejük asszonyok után járni s egyikük azt indítványozta, hogy hozassanak Magyarországból lányokat, kik egyiránt hajlandók a gazdaasszonykodásra s férjhezmenésre. Indítványa elfogadtatván, egy ügynök a 24 magyar leányt összeszedte s Amerikába vitte.

A bőkezű szultán. A svéd király Konstantinápolyban időzése alkalmával, felette érdekes ajándékokat kapott a szultántól. Maga a gyémántokkal megakott kommandőrcsillag 30,000 korona értéket képvisel. Kapott ezenkívül drága műtárgyakat, iparcekket és kézi munkákat, fegyvereket, szőnyeget és 27,000 db. cigarettát. Az ajándékok összes értéke 200,000 korona.

Irodalom.

Csik-Tusnád és gyógyforrásai. Ez a czime azon 34 oldalra terjedő, igen szép szakismeretről tanuskodó füzetnek, melyet a fiatal brassai orvos Dr. Pawelka Ernő a csik-tusnádi fürdőbirtokosság megbízásából írt. A mű felkarolja Tusnád történetét, fekvését talaját, égalji viszonyait s különös gondot fordít a forrásvizekre. Ez az első önálló mű a jeles fürdőről, s mint ilyen hézagpótló, mert hivatva van szélesebb körökkel is megismertetni a fürdőt. A kitűnő művecskéhez függelékül általános tájékoztató s a vizek összehasonlító táblázata van csatolva. Szerzőnek egyik főérdeme a tiszta magyar irály, mely a mű olvasását élvezetessé teszi. Reméljük, hogy a fürdőbirtokosság a füzetet az országos kiállításra terjesztés végett felküldötte s csak sajnáljuk, hogy nincs hozzá csatolva Tusnád fényképészeti látkepe.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 május hó 23-án.

Román papirpénz	à 20 frankos	8.88 vétel	8.93 eladás.
ezüstpénz	à 20	8.80	8.85
Napoleon d'or (aranypénz)		9.87	9.90
Török lira		11.15	11.18
Orosz imperial		10.10	10.12
Arany		5.81	5.83
Orosz papirrubel		122.—	123.—

Felelős szerkesztő: Szterényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.

*) Az e rovat alatt megjelenő közleményekért nem vállal a szerk.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 2314/1885.

Pályázati hirdetés.

Brassó megye alvidéki járás szolgabírája részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint ezen járáshoz kebelezett Szász-Hermán nagyközségben halálozás folytán üresedésbe jött aljegyzői állomás választás útján betöltendő.

Ezen állomás összesen 490 frt, évi illetményvel, u. m. 300 frt fizetés, 140 frt. adókezelési javadalmazás és 50 frt. lakbér-áttalányval, valamint magán munkálatokért a törvényhatóság részéről megállapított díjazással lévén összekötve, — felhívtnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni óhajtanak, az 1871. évi XVII. törv.-cikk 74. §-a, illetőleg az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a értelmében kellően felszerelt, nyelvismeretet igazoló, sajátkezűleg irt pályázati folyamodványukat folyó évi június hó 11-ig annál is inkább hozzám beadni, mivel később beérkező folyamodványok nem fognak tekintetbe vétetni. — A hivatalos államnyelven kívül a német nyelv teljes bírása szükségeltetik.

Végül megjegyzem, miszerint a választás folyó évi június hó 13-án fog megjelenni, s hogy az ujonnan választandó aljegyző köteles állomását június hó 15-én elfoglalni.

Földvár, 1885. május hó 19-én.

A járási szolgabíró:
Pildner F.

(128) 1 2

Szám 1946.—1885.

Hirdetmény a folyó évi adókiivetés és előírás tárgyában.

Az 1883. évi XLIV. törvénycikk 18. §-sa értelmében ezennel az alólírt városi adóhivatal részéről köztudomásra hozatik, miszerint a tekintetes m. kir. adófelügyelő irtól ide beérkezett folyó évi adóösszeírás és kiivetési lajstromok, és pedig:

1-ször az 1885. évi házadó-kiivetési lajstromok,

2-ször az 1885. évi I., II. és IV. osztályu kereseti adóról szóló kiivetési lajstromok.

3-ször az 1885. évi tőkeamat- és járadék-adó kiivetési lajstromok, és ezen adó után kirótt általános jövedelmi pótdó ezen adóhivatalnál folyó évi május 16-iktól bezárólag 23-ig délelőtt 9—12 óráig, és délután 3—5 óráig közszemlére ki vannak téve.

Ezen kitett adólajstromokban foglalt adótételek ellen a netáni felszólamlásait és pedig:

a) azon adózók, kik a fenn megnevezett adónemek közt egyikével már a múlt évben voltak megróva, 15 nap alatt, azaz Május hó 30-ig bezárólag.

b) azon adózók azonban, kik a fenn idézett kiivetési lajstromokban megállapított egyik adóval a folyó évben első ízben rovatnak meg, adótarozásuknak az adókönyvecskebe történt bejegyzését követő 15 nap alatt.

A közigazgatási bizottsághoz irányozva beadhatják. A felebbezések a kiivetett házadótetelek valamint az I és II oszt. kereset adó ellen a helybeli polgármester urnál illetőleg a tekintetes városi tanácsnál benyújtandók.

Azon felebbezések pedig, melyek a IV. oszt. kereseti adótételek, a tőkeamat és járadék-adó, valamint az ez után kiivetett általános jövedelmi pótdó ellen irányozva vannak, a helybeli tekintetes magyar királyi adófelügyelő urnál betérjesszandók.

A fent említett határidő után benyújtott felebbezések mint elkésettek egyszerűen vissza fogják utasítani.

Végül az összes adózók ezennel felhívtnak, ezen városi adóhivatalnál a folyó évi adótarozásai előírása végett az adófizetési ivaikkal együtt minden késedelem nélkül megjelenni.

Kelt Brassóban, 1885. évi május hó 15-én.

(120) 3—3

A városi adóhivatal.

Kiadó szállások.

Bolonyában, mester-utcza
333. szám alatt

emeleti és földszinti kisebb-nagyobb szállások
kiadók

és azonnal elfoglalhatók.
(107) 7—12

Biztos kereset!

Mindenki tőke és koczkázat (risico) nélkül
osztórák - magyar állam- és díjsorsjegyek részletfizetés
melletti eladása által az 1883. évi XXXI. törv.-cikk
szerint

havonta 100—300 frtot kereshet

nálunk. — Ajánlatok a jelen foglalkozás megnevezésével
intézendők:

A fővárosi váltóüzlet-társaság

ADLER és társához Budapest.

(122.a) 2—6

Hirdetmény.

Brassó megye közigazgatási bizottsága az
1885. évi 286, 287, 288, 294. és 295. számú
rendeletével a törvényhatósági utakon folyó év-
ben teljesítendő munkálakat engedélyezte, és
pedig:

- 1) Az ó-sánczi uton az I. III. és VIII. sz.
Előmeret-költségvetés szerinti helyreál-
ításokat (1312 frt + 1205 frt 86 kr
+ 338 frt) 2855 frt 86 kr.
- 2) Az ó-sánczi út 0—10. klm. szakaszán
a II. IV. V. VI. és VII. sz. műv. sz.
munkákat (196 frt + 147 frt 37 kr +
181 frt 63 kr + 181 frt 40 kr + 440 frt) 1146 frt 40 kr.
- 3) A Keresztényfalva—Volkány—Fekete-
halmi uton levő 3 számú átereszt
építését 180 frt.
- 4) A Tatráng—Bodzai uton levő 2. sz.
hid javítását 1200 frt.
- 5) Utárkok kiemelését több uton 1270 frt.
- 6) A Prázmár—Bodzai utoni Tatráng-
hidnál korlátokat Háromszék megye
határára 269 frt.
- 7) Kerekvetők felállítását több uton
erejéig 941 forint.

A fentemlített munkálatok fogantatásának
biztosítása céljából az 1885. év május hó 23-ik
napjának délelőtti 9 órájára a brassó megyei m.
kir. államépítéset hivatal helyiségében tartandó
zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy a
fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására
vonatkozó, az engedélyezett költség után számí-
tandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi
bánapénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött
nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz amnyi-
val inkább igyekezzenek beadni, mivel a később-
ben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. —
Az 1., 2., 3., 4., 5., 6. és 7. szám alatt felsó-
bolt munkálatokra külön-külön ajánlat lesz be-
nyújtandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó mű-
szaki művelet és részletes feltételek a nevezett
magy. kir. államépítéseti hivatalnál a rendes
hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Brassóban, 1885. évi május hó 7-én.

Roll Gyula,
kir. tanácsos alispán.

(119) 3—3

Szám 319/1885.

(118) 3—3

Árlejtési hirdetés.

Csik-Gyimes m. kir. vesztegál-
lomáshoz tartozó kápolnánál szük-
séges átalakítási és kijavítási mun-
kálatok fogantatását a nagymélt.
földmivelés-, ipar- és kereskedelem-
ügyi magy. kir. miniszterium f. évi
23.125. sz. a. kelt rendelettel enge-
délyezvén, ezen építkezés biztosítá-
sára ezennel nyilvános árlejtés hir-
dettetik.

A költségvetésileg előirányzott
vállalati összeg 1206 frt 55 kr, azaz
egyezer kétszáz hat forint és ötvenöt
krajczárban van megállapítva, mely
összeg az árlejtésnél a kikiáltási árt
képezendi.

Köteles minden vállalkozni ki-
vántó az árlejtés megkezdése előtt
az előirányzott vállalati összegnek
10%-át bánapénzzel azonnal kész-
pénzben letenni.

Az árlejtési tárgyalás a csik-
gyimesi m. kir. vesztegállomás ve-
zetősége által f. 1885. évi június hó
1-én délelőtt 10 órakor a csik-gyimesi
m. kir. vesztegállomás irodájában
fog megtartatni, mire vállalkozni ki-
vántók azon figyelmeztetés mellett
építkezésre vonatkozó terv és költ-
ségvetés a cs.-gyimesi m. k. veszteg-
állomásnál mindenkor betekinthező.

Brassó, 1885. május hó 14-én.

A m. kir. vesztegintézetek felügyelősége.

Használatban volt
épületek, fosztenek, álláskecskepadok,
vaskapcsok,

s különféle építési eszközök eladók kisebb és na-
gyobb részletekben a Klastrom-utcza végén lévő
építési rakhelyen.

(129) 1—5

(89) 5 6

Egy szép nagy

bolthelyiség

a főpiacson, Lensor 26. szám alatt, va-
lamint egy a főtérre néző lakás a máso-
dik emeleten azonnal kiadó.

Bővebbet ugyanott az első emeleten.

1885

KLÁLLITÁS

MEGHIVÁS.

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLITÁS ALKALMÁBÓL

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPESTEN és VÁCI KÖRÜT 63.

SAJÁT, KÜLÖN ÉS ÖZÉLEA ÉPÍTETT HELYSÉGEIBEN,
EGY RENDKÍVÜL DUSAN ELLÁTOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLITÁST

RENDEZETT BE,
melynek számos megtekinté-
sére az érdeklődők
tiszteltetlennel meg-
hívtnak.

KLÁLLITÁS

1885

— A bőr új zománczát mindig megtartja. —

József főherczeg

s a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter és számos főúr, gazda és állatorvos a legnagyobb elismeréssel tüntette ki

Nemencsek J. és társa

kizárólagosan szabadalmazott találmányait, u. m.

fekete bőrkenőcs, 1 kiló bádogdobozban 1 frt. 20 kr;
sárga bőrkenőcs, 1 kiló 1 frt 60 kr;
géphajtó-szijkenőcs, egy kiló 1 frt 40 kr;
velencei kettős bőrlakk, 1 liter 3 frt;
bőrmosó szappan, egy nagy darab 1 frt;
állat-gyógy- és patakenőcs, $\frac{1}{2}$ kiló 2 frt;
fekete viasz, egy nagy darab 1 frt; — s a hires gyógyerejű
Sultana növény-szappan,
egy doboz ára 1 frt.

Nemencsek J. és társa

első magyar, kizárólag szabadalmazott
fekete bőrkenőcs, bőrlakk, állat-, gyógy-
s gyógynövény pipere-szappan gyára.

[84] 6 12

A fent kitett találmányokból kisebb mennyiség is megrendelhető.

Czím: Budapest, X. Kőbánya, Lázár-ház.

Miután igen sok visszaélés történik áruiimmal, figyelmeztetem a nagyérdemű közönséget, hogy egyedül a nálam rendelt és gyáramból küldött árúért vállalom felelősséget.

— A cipő nem zsírosítja el a ruhát. —

Nem kell demmlapin cipőt tisztítani.

H i r d e t m é n y.

Egy 8 és egy 6 lóerejű, a legjobb karban levő és aránylag keveset használt Robey és Társa-féle **gőzeséplőgép** a hozzá tartozó kazánokkal és mindennemű felszereléssel rendkívül olcsó árban és esetleg igen kedvező feltételek mellett eladó. — Megtekinthető Uzonban Mantsu Theodornál.

Ugyiszintén egy a legjobb karban levő, rendkívül erős szerkezetű, 20 lóerejű *Locomobil*, darmstadti gyártmány, továbbá 2 velencei módozatra fából épült *fűrészt Gatter* egy és két késre alkalmazható, azonkívül egy *kőfűrészt asztalostól*, egy *fűrészfogvágó gép* egy *fűrészesítő gép* és többnemű fűrésztelephez szükségeltető eszközök jutányos áron eladók. — Értekezhetni a tulajdonos

Malcher Mórnál, Brassóban

(88) 8 -

„Fekete czethal“ (ezelőtt „Nro. 5.“)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét kintinő

asztali. Vino di Chianti, dalmáciai, ménesi, bakator, villányi, budai s bogátsi boraimra

tisztelettel felhívni, még pedig a legszerényebb árak mellett.

Villásreggelire, ebéd s vacsorára

ugy bécsi, mint honi konyhámat melegen ajánlhatom. Ugyanitt elfogadtatnak olcsó ár mellett **étkezési bérletek** is.

Kitűnő fedett elkészített **tekepálya** is a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Mennél számosabb látogatást kér

kiváló tisztelettel

(123) 3—5

Rudolf Ludwig.

Szives tudásul.

Van szerencsém a n. érd. közönség becses figyelmébe ajánlani saját gyártmányu, elismert finom minőségű

Brassói gyapjuszövet-raktáramat.

Szöveteim minden időszaki férfi- és gyermek-öltönyökre alkalmasak s azoknak finomsága-, szépsége- és tartósságaért felelősséget vállalom. Az árak is lehető legolcsóbbak s lakásomon — **felső-ujuteza, 167. sz.** — minden időben megtekinthetők.

Azonfölül olcsó árak mellett szolgálatára állok a n. érd. közönségnek szintén

saját gyártmányu gyapjuból

szőtt áruiimmal nagyban és kicsinyben, valamint mindennemű *harisnyák*, tartós *gyapju réklit*, különböző nagyságu és színű *női alsósoknyák* és *uri alsónadrágokkal* stb.

Vidéki megrendeléseket utánvét mellett pontosan és gyorsan teljesítek.

Minden szakmámba vágó megbízást készséggel elválllok s fő törekvém a kívánalmaknak olcsón és pontosan eleget tenni.

Brassó, 1883. május hó.

Teljes tisztelettel

BROSZEK ANTAL,
gyapjuszövet-gyáros.

(127) 1 - 3

Neidlinger G. Brassó, nagy-utca 492.

Neidlinger G. Brassó, nagy-utca 492.

Valódi Singer-féle varrógépek csak

NEIDLINGER G.

nagy-utca 492. szám alatt kaphatók.

Eladás hetenként **1 forint** részlet mellett.

Alapos tanítás ingyen. Biztos jótállás.

Minden szerkezetű használt varrógépek fizetés gyanánt fogadtatnak el.

Minden a helybeli piacon Singer név alatt kibocsátott varrógépek utánzottak.

(79d) 2 - 10

Az első magyar

gyapjumosó- és bizományi részv.-társaság BUDAPESTEN,

mely 1869-ben nevezetes gazdák és kereskedők által, a hazai gyapju előnyösebb értékesítése érdekében alapított, az ez évi idény beálltával ajánlja

gyapjutermelek és gyapjukereskedőknek

az intézet szolgálatát, mely a külföldi legnagyobb gyapjumosó intézetek elismert módszere után van berendezve, és mely mint ilyen, eddig a fővárosban Budapestben egyedül létezik, — igénybe venni.

Intézetünk tizenhét évi fennállása óta, legkitűnőbb, kifogástalan mosás és szakcszerű kezelés által sikerült, az általunk mosott gyapjunak, a kül- és belföld minden gyári helyén oly hírnevet szerezni, hogy ez mindenütt előnnyel vásároltatik. — Nagyszabású intézetünkben évenként 100.000 métermázsza gyapju mosása eszközölhető, tehát azon helyzetben vagyunk, hogy bármely mennyiségben hozzánk érkező gyapjut — a legnagyobb tolongásban is — lehető legrövidebb idő alatt moshatjuk és — széleskörű összeköttetésünk folytán — a lehető legmagasabb árakon gyorsan eladhatjuk.

Öndicselkedés helyett csak megemlítjük, miszerint hazánk legnagyobb gazdái- és gyapjukereskedőitől kezdve a legkisebbekig, még pedig tulnyomó részben vállalatunk kezdetétől fogva, évenként szakadatlanul tiszteltetünk meg gyapjuküldeményeikkel és számtalan elismerő nyilatkozat birtokában vagyunk, melyek a kielégítő értékesítést igazolják és melyek eredetiben nálunk megtekinthetők és ezekről másolatokat szívesen küldünk.

Mosásunk és kezelésünk kitűnő módszere az által is elismertnek tekintendő, mivel a londoni, bécsi, és philadelphiai világiállításokon a szakbizottság által és a győri, biharmegyei, szegedi, s.-a.-ujhely, székesfehérvári, és trieszti kiállításokon arany érem és elismerő oklevéllel tüntettetett ki.

Elvállalunk igen jutányos feltételek mellett mindennemű gyapjut gyárszerű mosásra és bizományi eladásra, e-eltég csak bizományi eladásra.

Kívánatra, a hozzánk gyárszerű mosásra küldendő gyapju részére üres zsákokat ingyen kölcsönzünk, méréskelt kamat mellett kívánatra előleget nyújtunk és nálunk raktározott gyapjuért raktárdíj és biztosítási illeték nem fizetendő.

Az által, hogy a bel- és külföld minden gyári helyén ügyes ügynökök által képviselve vagyunk, nemcsak a gyárilag nálunk mosott gyapjut, hanem csak- is bizományi eladás végett hozzánk küldött mindennemű hátonmosott, zsirban nyírt, bőr- és timárgyapjut gyorsan s legmagasabb árak mellett adhatjuk el.

A vasut- és gőzhajó-állomásokhoz érkezett gyapjuküldemények átszállítását gyárunkba teljesítjük és kérjük a küldeményeket pontosan czégünkre:

Első magyar gyapjumosó- és bizományi részvénytársaság Budapest czimezni.

Az osztályozás és mosás sorrendben és gyorsan történik és a legcsekélyebb mennyiség is szigoruan elkülönítve mosatik.

Miután a vevő részéről a gyapju átvétetett, a gyapju árát és az elszámolást azonnal megbízóink kezéhez juttatjuk.

Kívánatra bő felvilágosítás készséggel adatik és kimerítő programok díjmentesen küldetnek.

Igazgatóság:

Visontai Kovács László, elnök.

Hanover Miksa, alelnök.

Karsai Albert,

Forrai Henrik,

Kuh Károly, vezérigazgató.

Felügyelő-bizottság:

Muslay Sándor, elnök.

Cséry Lajos,

Huszár István,

Nádasy György.

Minden kívánt felvilágosítás városi irodánkban Neugebauer Gyula urnál, Károly-körút 3. sz. Huszár-féle házban is készséggel adatik, hol programok is kaphatók.

(116)

(Utánnymás nem díjaztatik)

2 3